

حمله به داعش، چرخش با نمایش

این روزها معادلات سیاسی و نظامی منطقه با سرعت بسیار زیاد تغییر کرده است؛ عربستان غرق در یمن است، سوریه و عراق نیز غرق در جنگ هستند. مصر وارد جنگ‌های خونینی در شبه‌جزیره سینا شده و لیبی به یک کشور شکست‌خورده تبدیل شده است. در این میان ترک‌ها نیز از این قاعده مستثنا نیستند.

این روزها معادلات سیاسی و نظامی منطقه با سرعت بسیار زیاد تغییر کرده است؛ عربستان غرق در یمن است، سوریه و عراق نیز غرق در جنگ هستند. مصر وارد جنگ‌های خونینی در شبه‌جزیره سینا شده و لیبی به یک کشور شکست‌خورده تبدیل شده است. در این میان ترک‌ها نیز از این قاعده مستثنا نیستند.

ترکیه بعد از یک دوره مباحثات با داعش در یک هفته اخیر رویکرد جدی در مبارزه با داعش و پ.ک.ک در پیش گرفته و ضمن اجازه به آمریکا و ائتلاف بین‌المللی برای استفاده از پایگاه‌های این کشور در عملیات علیه داعش، خود نیز به طور مستقیم وارد ستیز با داعش در داخل و خارج از مرزهای خود شده است. در حقیقت حزب عدالت و توسعه در حال سوق دادن ترکیه به سوی یک چاه عمیق بوده و به گفته برخی تحلیلگران «این غرب است که می‌خواهد ترکیه را وارد جهنم کند».

بمباران مواضع کردها

ارتش ترکیه همزمان با حملات خود به مواضع داعش در سوریه بمباران پایگاه‌های حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) را آغاز کرد و روز گذشته در چند نوبت مواضع این گروه را در عراق و کوهستان‌های ترکیه بمباران کرد. اهداف حملات دو شب گذشته ارتش ترکیه مناطق زاب متینان، کوهستان‌های قندیل، منطقه خنیره و کوهستان‌های زاگرس در مرز ترکیه و داخل خاک عراق بوده است.

تحرکات اخیر دولت ترکیه در سطح نظامی با یک عملیات گسترده امنیتی در سراسر این کشور همراه بوده که هدف از آن کنترل گروه‌های تندرو و تشکل‌های مسلح و غیرمسلح کردها در سراسر ترکیه است. طبق گزارش‌های رسیده در ساعات اولیه آغاز این عملیات بیش از 250 نفر از کسانی که آنکارا آنها را تهدیدی برای خود می‌خواند، دستگیر شدند.

همزمان با بمباران مواضع پ.ک.ک از سوی ترکیه، حزب کارگران کردستان اعلام کرد: قرارداد آتش‌بس با آنکارا دیگر معتبر نیست و اعضای پ.ک.ک در کوهستان‌های قندیل عراق و در دیگر مناطق هم‌مرز با ترکیه به حالت آماده‌باش درآمده‌اند.

این بیانیه پس از آن صادر شد که پلیس مبارزه با تروریسم ترکیه روز جمعه به بیش از صد مکان در شهر استانبول ترکیه که مشکوک به جای دادن اعضای گروه تروریستی داعش و پ.ک.ک بودند، حمله کرد.

همزمان با عملیات نیروهای امنیتی در شهرهای مختلف ترکیه، پ.ک.ک در شهر شیرناک واقع در جنوب شرق ترکیه 15 نفر از کارگران شاغل در یک نیروگاه حرارتی به نام سیلویی را ربود.

منطقه آزاد سوریه

هفته‌نامه ترکیش ویکلی در گزارشی نوشت: ترکیه و آمریکا قصد دارند یک منطقه آزاد را در داخل سوریه ایجاد کنند که در آن هیچ یک از اعضای داعش حضور نداشته باشند. این منطقه 98 کیلومتر پهنا و 40 کیلومتر عرض دارد و در خط میانی جرابلس و ماره قرار دارد.

به نوشته این هفته‌نامه ترکیه، آنکارا و واشنگتن با ایجاد این منطقه در پی آن هستند که به جهانیان نشان دهند در مبارزه با داعش جدی بوده و پناهندگان سوری می‌توانند در این مکان سکنی گزینند البته این طرح مشکلاتی را برای آنکارا به همراه دارد و آن مهاجرت سیل عظیمی از پناهندگان به سوی ترکیه است.

برخی بر این باورند که ایجاد یک منطقه آزاد بهانه‌ای بیش نیست و آمریکا و ترکیه طبق نقشه‌راهی که چند روز پیش افشا شد، قصد دارند یک منطقه پرواز ممنوع را در سوریه ایجاد کنند.

جزئیات توافق با واشنگتن

در همین رابطه عبدالباری عطوان، تحلیلگر مشهور و سردبیر روزنامه رأی‌الیوم نیز در رابطه با جزئیات توافق واشنگتن - آنکارا می‌گوید، ترکیه به هواپیماهای جنگی آمریکایی اجازه استفاده از پایگاه هوایی اینجریلیک را می‌دهد و در مقابل آمریکا با برقراری منطقه پرواز ممنوع به طول 90 کیلومتر بین شهرهای ماره و جرابلس سوریه و به عمق 50 کیلومتر که در نزدیکی مرزهای ترکیه قرار دارد، موافقت می‌کند و این یعنی این که در 4500 کیلومتر از خاک سوریه یعنی تقریباً به اندازه نیمی از مساحت لبنان منطقه پرواز ممنوع اعمال می‌شود.

این توافق در شرایطی اعلام می‌شود که به گفته این تحلیلگر ترکیه در لبه پرتگاه فتنه‌های قومی و نژادی قرار گرفته و به تدریج زمام امور از دست حزب عدالت و توسعه خارج شده است زیرا این حزب در آخرین انتخابات برای نخستین بار از 13 سال پیش تاکنون نتوانست در انتخابات مجلس این کشور اکثریت کرسی‌ها را از آن خود کند.

به گفته سردبیر رأی‌الیوم، دولت اردوغان طی چهار سال گذشته با داعش آتش‌بس داشت یا بهتر بگوییم موضع بی‌طرفی اتخاذ کرد و به صورت غیرمستقیم از آن حمایت می‌کرد؛ ورود سلاح و جنگجویان را برای این گروهک از طریق خاک خود تسهیل کرد و صادرات نفتی داعش را خریداری کرد و دست به هیچ جنگی علیه آن نزد.

پیوستن ترکیه به ائتلاف ضد داعش و البته نه دشمنی با دیگر گروه‌های تندرو در سوریه مانند جبهه النصره و احرار الشام در

سوریه، تحولی راهبردی و بسیار مهم در این جنگ به شمار می آید زیرا ترکیه با سوریه حدود 900 کیلومتر مرز زمینی دارد؛ این مرزها در نزدیکی شهر الرقه سوریه مرکز حکومت داعش در سوریه و شهر موصل عراق پایتخت عملیاتی داعش است. از سوی دیگر ارتش ترکیه تجربیات زیادی در جنگ های نامنظم دارد و بیش از 30 سال است که با حزب کارگران کردستان می جنگد و شاید به همین دلیل باشد که آمریکا خواستار پیوستن ترکیه به این ائتلاف شده است.

واکنش ها و تحلیل ها

رویدادهای ترکیه واکنش های متفاوتی را به همراه داشت. احمد داووداوغلو، نخست وزیر ترکیه در این باره گفته است هرگز اجازه نمی دهیم کسی شهروندان ما را تهدید کرده یا به مناطق مرزی ترکیه تجاوز کند و کسانی که ثبات ترکیه را تهدید کرده و دست به حملاتی علیه ما بزنند، مجازات خواهند شد و این خط قرمز ماست.

وی ضمن درخواست از روسای احزاب مختلف برای امضای توافق نامه مشترک علیه تروریسم گفت: احزاب ترکیه باید برای مقابله با تروریسم و تشکیل دولت ائتلافی متحد شوند.

رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه نیز گفته است باید اقدامات مختلفی را برای نظارت بر آنچه در شمال سوریه می گذرد در پیش بگیریم و امروز اولین گام بر این اساس برداشته شده است. اظهارات اردوغان در حالی است که داعش در بیانیه ای تهدید کرده در صورت عدم بازگشایی گذرگاه های باب الهوی و باب السلامه، رئیس جمهور ترکیه را ترور کرده و حملاتی شدید را در داخل خاک این کشور انجام می دهد.

جنر استولتنبرگ، دبیرکل ناتو نیز در تماس تلفنی با نخست وزیر ترکیه تاکید کرد، پیمان آتلانتیک شمالی در مبارزه ترکیه با تروریسم همواره در کنار این کشور خواهد بود.

بیشتر گروه های تروریستی حاضر در حلب و حومه آن از جمله «ارتش آزاد» نیز از اقدام ترکیه استقبال کرده و به نظر می رسد در تلاش برای استفاده از درگیری ترکیه با داعش و بازسازی پیکره گروه های خود باشند.

گروه بین الملل - روزنامه جام جم